

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Докази та доказування щодо кримінальних правопорушень в
фінансово-господарській діяльності»

Кафедра кримінального процесу

Тип дисциплін

Вибіркова

Рівень вищої освіти

Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти

Магістр

Форми навчання

081 Право

Мова викладання

Денна/Заочна

Навчальний рік

Українська

Форма підсумкового контролю

Залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного
працівника, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання
посада
профайл викладача

Заїка Сергій Олегович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0002-8138-7598>

Контактний телефон

0677217588

Електронна адреса

Krim_proces@ukr.net.

Розклад навчальних занять

Консультації

Очні:

(відповідно до окремого графіка кафедри)

On-line: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=2757>

Сторінка дистанційного курсу

**Мета вивчення навчальної
дисципліни**

Стислий опис навчальної дисципліни

оволодіння здобувачами ступеня вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо порядку збирання, перевірки та оцінки доказів і їх процесуальних джерел у кримінальному провадженні, а також формування практичних навичок правильного застосування норм доказового права.

Тривалість

3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 8 годин, семінарські заняття – 12 годин, практичні заняття – 10 годин, , самостійна робота – 60 години)

Форми та методи навчання

Аудиторна робота (в т.ч. он-лайн): лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні і семінарські заняття (індивідуальні або групові опитування; дискусія, аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту); розбір документації; тестування; підготовка реферату; індивідуальна або групова презентація.

Самостійна робота: формування папки-накопичувача з рішеннями Європейського суду з прав людини, вирішення практичних завдань; підготовка рефератів (доповідей).

Система поточного контролю

Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 (незадовільно) потребує перескладання.

Самостійна робота оцінюється окремо.

Остаточний бал поточного контролю визначається як сума всіх отриманих балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12.

Максимальна кількість балів – 60.

При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних балів

Система підсумкового контролю

здобувач до підсумкового контролю не допускається.

Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань теоретичної частини та встановлення умінь та навичок з практичної частини.

Максимальна кількість балів – 40.

Пререквізити (Prerequisite)

Базові знання: конституційного права, міжнародного права, судових та правоохоронних органів України, кримінальної правової юрисдикційної діяльності, кримінального права, кримінального процесу, криміналістики, адвокатури України, права Європейського Союзу, доктрини кримінального процесу.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право»

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Перелік компетенцій, розвитку яких сприяє вивчення даної навчальної дисципліни («soft skills»):

- індивідуальних: організація простору; обґрунтування, розв'язання проблем і формування ідей; технології; моніторинг і контроль;
- комунікативних: аналітичне мислення і інноваційність; критичне мислення і аналіз; навички міжособистісних відносин, взаємодія з різними типами людей, аргументованість;
- управлінських: комплексне розв'язання проблем.

Структура екзаменаційного кредиту (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
------------	------------	---

<p>Тема 1. Основні положення теорії доказів та доказового права.</p>	<p>Лекція: off line. Індивідуальні або групові опитування; дискусія, аналіз та вирішення конкретних практичних ситуацій.</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні особливості розвитку доказового права. 2. Закономірності, що пов'язані із виникненням, збереженням, переданням і опрацюванням доказової інформації. <p><i>Питання для самоконтролю:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правила поширення юрисдикції Європейського Суду з прав людини. 2. Склад Європейського суду з прав людини. 3. Правові питання імплементації загально визнаних міжнародних стандартів та принципів кримінального провадження в галузі прав людини у вітчизняне кримінальне процесуальне законодавство. 4. Допустимість обмеження прав людини. 5. Поняття «тест на пропорційність» в аспекті Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. 6. Тлумачення положення «згідно з законом» в практиці Європейського Суду з прав людини. 7. Спори на підставі індивідуальних скарг, статус держави-відповідача під час судового розгляду.
<p>Тема 2. Поняття і зміст теорії доказів у кримінальному процесуальному праві.</p>	<p>Семинарські заняття: індивідуальні або групові опитування; аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту)</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зв'язок теорії судових доказів з іншими навчальними дисциплінами. 2. Моральні засади доказування у кримінальному провадженні. 3. Концепції «подвійного» та «єдиного» поняття доказів. 4. Співвідношення судових доказів та доказів, які збираються під час досудового розслідування. <p><i>Питання для самоконтролю:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Право на свободу: обсяг і зміст, 2. позитивні і негативні обов'язки держави. 3. Окремі підстави обмеження свободи: відповідно до процедури, встановленої законом; 4. Матеріальні підстави обмеження свободи: виключний характер обмежень. 5. Процесуальні підстави обмеження свободи: підстави, постанови перед судом, право на оскарження, право на відшкодування. 5. Взаємозв'язок статей 5 і 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. 6. Поняття мінімального рівня жорстокості. Заборона катувань та нелюдського поводження та принцип невисланя.
<p>Тема 3. Докази у</p>	<p>Лекція: off line.</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p>

<p>кримінальному провадженні: поняття, властивості та класифікація</p>	<p>Семінарські та практичні заняття: індивідуальні або групові опитування; аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Практика ЄСПЛ у питаннях визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні. 2. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого. 3. Захист доказів у кримінальному провадженні. 4. Особливості використання у кримінальному процесуальному доказуванні непрямих доказів. 5. Достатність доказів для прийняття окремих процесуальних рішень. <p><i>Питання для самоконтролю:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні гарантії права на справедливий судовий розгляд. 2. Право на доступ до суду. 3. Порядок отримання доказів в практиці Європейського суду з прав людини. 4. Визначення початку і закінчення строку досудового розслідування. 5. Забезпечення ефективного захисту у кримінальному провадженні. 6. Право на захист. 7. Право на правову допомогу. 8. Право на доступ до інформації у кримінальному провадженні. 9. Право на виклик та допит свідків.
<p>Тема 4. Характеристика процесуальних джерел доказів</p>	<p>Семінарські та практичні заняття: індивідуальні або групові опитування; аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту)</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи встановлення достовірності показань свідка, потерпілого, підозрюваного. 2. Види показань підозрюваного та їх характеристика. 3. Правові наслідки визнання підозрюваним, обвинуваченим своєї вини. 4. Особливості використання показань із чужих слів у кримінальному процесуальному доказуванні. 5. Показання експерта у кримінальному провадженні. 6. Співвідношення категорій «речі» та «речові докази» у нормативному врегулюванні кримінального процесуального доказування. 7. Порядок знищення речових доказів. 8. Співвідношення документів – самостійного джерела доказів і документів – речових доказів у кримінальному провадженні. 9. Гарантії достовірності висновку експерта у кримінальному провадженні. 10. Електронні докази у кримінальному провадженні. <p><i>Питання для самоконтролю:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття приватного

		<p>життя.</p> <p>2. Дати визначення поняттю персональні дані згідно ст. 2 Закону України «Про захист персональних даних».</p> <p>3. Як визначити порушення фізичної і моральної (психічної) цілісності людини.</p> <p>4. Яка з категорій осіб не підпадає під захист ст. 8 “Право на повагу до приватного і сімейного життя” Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод”.</p> <p>5. Що є складовою права на повагу до приватного і сімейного життя (ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).</p> <p>6. Що означає поняття вільне розпорядження своїм тілом.</p> <p>7. Дати визначення поняття конфіденційність медичних даних.</p> <p>8. Дати визначення поняттю житло (приміщення або місце для проживання).</p> <p>9. Чи дозволяється здійснення фотографування, відеозйомки приватного життя особи.</p> <p>10. Дати визначення поняттю шлюбні відносини.</p>
Тема 5. Кримінальне процесуальне доказування як форма пізнання.	Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту)	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <p>1. Процесуальні проблеми доказування у сучасному кримінальному провадженні.</p> <p>2. Усунення причин і умов, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення у доказуванні.</p> <p>3. Сучасні напрями удосконалення доказування у кримінальному провадженні.</p> <p>4. Складіть перелік науковців, які досліджували проблеми доказування з основними назвами їх наукових робіт.</p>
Тема 6. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі	Семінарські та практичні заняття: індивідуальні або групові опитування; аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту)	<p><i>5. Теми рефератів, доповідей:</i></p> <p>1. Застосування примусу під час проведення слідчих (розшукових) дій.</p> <p>2. Отримання зразків для експертизи: порядок проведення та процесуальне оформлення.</p> <p>3. Проникнення до житла чи іншого володіння особи до постановлення ухвали слідчого судді.</p> <p>4. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні.</p>
Тема 7. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках	Семінарські та практичні заняття: індивідуальні або групові опитування; аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <p>1. Актуальні проблеми кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.</p> <p>2. Особливості кримінального провадження на території</p>

	оптимального варіанту)	дипломатичних представництв, консульських установ України. 3. Особливості кримінального провадження на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.
--	------------------------	---

Основні інформаційні джерела

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

Регламент Європейського Суду з прав людини від 4 листопада 1998 року (редакція від 1 листопада 2003 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/980_067

Обзор прецедентного права суда (январь-июнь 2015 года) / Европейский суд з прав людини, 2014 р. // Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.echr.coe.int.

Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» № 9 від 1 листопада 1996 року / Верховний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0009700-96.htm>.

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2. від 28 березня 2008 року « Про деякі питання застосування судами України законодавства при дачі дозволів на тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, дізнання і досудового слідства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0002700-08.htm>

Про судову практику забезпечення права на захист у кримінальному провадженні: Узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 25 вересня 2015 року <http://sc.gov.ua/>

Узагальнення практики застосування судами загальної юрисдикції першої та апеляційної інстанцій при здійсненні судочинства у кримінальних справах статей 3, 5, 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року за 2011 – перше півріччя 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження від 2014 року // Офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sc.gov.ua/>

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів, оцінюються на нижчий бал. Перескладання відбувається із дозволу науково-педагогічного працівника за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом.

